

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2029

(skrajne daty)

Rok akademicki 2027/2028

1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Fizjoterapia kliniczna w chirurgii i intensywnej terapii
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Fizjoterapii
Kierunek studiów	Fizjoterapia
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr studiów	IV rok, 7 semestr
Rodzaj przedmiotu	Fizjoterapia kliniczna
Język wykładowy	Polski
Koordinator	Dr Monika Greła
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	

* - opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.2. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Sem.	Wykl.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	GN	Liczba pkt ECTS
1	5	-	-	-	-	15	-	5	1

1.3. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

X zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.4. Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość treści programowych anatomii, fizjologii i patologii ogólnej człowieka oraz podstaw klinicznych w chorobach wewnętrznych – chirurgii i intensywnej terapii, a także metodyki nauczania ruchu, kinezyterapii, fizykoterapii, masażu.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studenta z etiologią, patomechanizmem, objawami i przebiegiem najczęstszych chorób w zakresie chirurgii i intensywnej terapii.
C2	Zaznajomienie studenta z zasadami postępowania oraz możliwościami stosowania środków z zakresu fizjoterapii u pacjentów krytycznie chorych oraz przed / po różnych zabiegach chirurgicznych w obrębie klatki piersiowej, brzucha, kręgosłupa oraz kończyn.
C3	Zdobycie umiejętności dobierania i wykonywania zabiegów fizjoterapeutycznych w zależności od stanu klinicznego pacjenta w okresie leczenia chirurgicznego, w tym poruszania się za pomocą protez u pacjentów po amputacjach.
C4	Zdobycie umiejętności przeciwdziałania wczesnym i późnym powikłaniom pooperacyjnym.

3.2 EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Zna i rozumie etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg najczęstszych chorób w zakresie chirurgii i intensywnej terapii, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii.	D.W3.
EK_02	Zna i rozumie zasady postępowania z pacjentem: nieprzytomnym, po urazie wielomiejscowym i wielonarządowym, z uszkodzeniem kręgosłupa i rdzenia kręgowego, kończyny górnej i kończyny dolnej, w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii.	D.W5.
EK_03	Zna i rozumie zasady postępowania z pacjentem: nieprzytomnym, w okresie ostrej niewydolności krążenia, w okresie ostrej niewydolności oddechowej, we wstrząsie, ze zdiagnozowaną sepsą, wentylowanym mechanicznie, po urazie czaszkowo-mózgowym oraz po urazie mnogim ciała.	D.W15.
EK_04	Potrafi dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii osób po amputacjach planowanych (postępowanie przed- i pooperacyjne) oraz urazowych, prowadzić naukę chodzenia w protezie oraz postępowanie po amputacjach kończyn górnych, w tym instruktaż w zakresie posługiwania się protezą.	D.U5.
EK_05	Potrafi planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne u pacjentów z czynnościowymi i organicznymi chorobami naczyń obwodowych oraz pacjentów po amputacji z przyczyn naczyniowych.	D.U37.
EK_06	Potrafi wdrażać strategię wczesnego uruchamiania pacjenta po zabiegu na jamie brzusznej lub klatce piersiowej, wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne rozprężające płuca i ułatwiające oczyszczanie oskrzeli, instruować w zakresie profilaktyki wczesnych i późnych powikłań pooperacyjnych oraz udzielać zaleceń dotyczących pooperacyjnej fizjoterapii ambulatoryjnej.	D.U38.

EK_07	Jest gotów do nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych.	K.K1.
EK_08	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K.K5.

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Zapoznanie studentów treścią ćwiczeń, obowiązująca literatura i sposobem zaliczenia przedmiotu
Znaczenie i miejsce fizjoterapii w chirurgii. Cele i zadania fizjoterapeuty w klinice chirurgicznej. Postępowanie, czynniki ryzyka i powikłania (płucne, krążeniowe) w procedurach chirurgii klinicznej. Przygotowanie chorego do operacji i profilaktyka przedoperacyjna (miejsce zabiegów fizjoterapeutycznych).
Postępowanie fizjoterapeutyczne w okresie przedoperacyjnym i pooperacyjnym – zasady ogólne, wskazania, przeciwwskazania. Zabiegi fizjoterapeutyczne rozprężające płuca i ułatwiające oczyszczanie oskrzeli.
Chirurgia klatki piersiowej - etiologia, patomechanizm, objawy i przebieg. Charakterystyka zabiegów operacyjnych w obrębie klatki piersiowej - postępowanie fizjoterapeutyczne w okresie przedoperacyjnym i pooperacyjnym. Przeciwdziałanie wczesnym i późnym powikłaniom pooperacyjnym. Zalecenia dotyczące pooperacyjnej fizjoterapii ambulatoryjnej.
Chirurgia jamy brzusznej - etiologia, patomechanizm, objawy i przebieg. Charakterystyka zabiegów operacyjnych w obrębie jamy brzucha - postępowanie fizjoterapeutyczne w okresie przedoperacyjnym i pooperacyjnym. Przeciwdziałanie wczesnym i późnym powikłaniom pooperacyjnym. Zalecenia dotyczące pooperacyjnej fizjoterapii ambulatoryjnej.
Amputacje- etiologia, patomechanizm,. Charakterystyka zabiegów operacyjnych w obrębie kończyn górnych i dolnych, amputacje z przyczyn naczyniowych i pozanaczyniowych - postępowanie fizjoterapeutyczne w okresie przedoperacyjnym i pooperacyjnym. Przeciwdziałanie wczesnym i późnym powikłaniom pooperacyjnym. Postępowanie po amputacjach kończyn górnych, w tym instruktaż w zakresie posługiwania się protezą. Zalecenia dotyczące pooperacyjnej fizjoterapii ambulatoryjnej.
Specjalistyczne techniki terapeutyczne stosowane w opiece nad pacjentem krytycznie chorym (nieprzytomnym, w okresie ostrej niewydolności krążenia, w okresie ostrej niewydolności oddechowej, we wstrząsie, ze zdiagnozowaną sepsą, wentylowanym mechanicznie, po urazie czaszkowo-mózgowym oraz po urazie mnogim ciała, nieprzytomnym, po urazie wielomiejscowym i wielonarządowym, z uszkodzeniem kręgosłupa i rdzenia kręgowego). Zalecenia dotyczące pooperacyjnej fizjoterapii ambulatoryjnej.
Podsumowanie wiadomości i zaliczenie wykładów.

B. Problematyka zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Ćwiczenia organizacyjne. Podanie zasad, form i warunków zaliczenia przedmiotu. Przedstawienie tematyki ćwiczeń realizowanych w bieżącym semestrze oraz piśmiennictwa wymaganego do realizacji ćwiczeń.
Praktyczne wykorzystanie umiejętności zdobytych podczas ćwiczeń laboratoryjnych. Postępowanie fizjoterapeutyczne w wybranych jednostkach chorobowych z zakresu chirurgii i intensywnej terapii: tworzenie i przeprowadzanie planu usprawniania w warunkach klinicznych.

Podsumowanie wiadomości i zaliczenie praktyczne.

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja.

Zajęcia praktyczne: analiza przypadków, rozwiązywanie zadań, praca z pacjentem.

Praca własna: praca z książką, artykułami naukowymi.

4 METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01, EK_02 EK_03	Egzamin – test wielokrotnego wyboru.	W.
EK_04 EK_05 EK_06	Zaliczenie praktyczne	ZP.
EK_07 EK_08	Obserwacja studenta	ZP.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład:

Ocena wiedzy (EK_01, EK_02, EK_03):

Egzamin pisemny z pytaniami zamkniętymi wielokrotnego wyboru.

5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%

4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%

4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%

3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%

3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%

2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

Przedmiot uznaje się za zaliczony po uzyskaniu pozytywnej oceny z zajęć praktycznych oraz z egzaminu.

Zajęcia praktyczne:

Możliwe niezapowiedziane sprawdzanie wiedzy z zakresu trzech ostatnich zajęć w formie tzw. „wejściówek”

Ocena umiejętności (EK_04, EK_05, EK_06)

Zaliczenie praktyczne

Przygotowanie i przeprowadzenie postępowania fizjoterapeutycznego w warunkach klinicznych w oparciu o przygotowany konspekt terapii.

5.0 – student proponuje właściwie postępowanie fizjoterapeutyczne, prowadzi ćwiczenia w oparciu o poprawnie przygotowany pod względem merytorycznym i metodycznym konspekt terapii, bezbłędnie oraz rzeczowo przeprowadza dyskusję na forum grupy po zakończeniu przeprowadzania konspektu.

4.5 – student z niewielką pomocą prowadzącego, proponuje właściwe postępowanie fizjoterapeutyczne, prowadzi ćwiczenia w oparciu o poprawnie przygotowany pod względem merytorycznym i metodycznym konspekt terapii, prawidłowo przeprowadza dyskusję na forum grupy po zakończeniu przeprowadzania konspektu.

4.0 – student z niewielką pomocą prowadzącego proponuje właściwe postępowanie fizjoterapeutyczne, prowadzi ćwiczenia w oparciu o konspekt terapii zawierający drobne poprawki naniesione przez nauczyciela, ma nieznaczące problemy w przeprowadzeniu dyskusji na forum grupy dotyczącej przeprowadzonego konspektu.

3.5 – student proponuje postępowanie fizjoterapeutyczne i formułuje wnioski wymagające korekty ze strony prowadzącego, prowadzi ćwiczenia w oparciu o konspekt terapii zawierający błędy wymagające licznych poprawek i wskazówek nauczyciela, ma problemy w podjęciu dyskusji na przygotowany temat na forum grupy.

3.0 – student proponuje postępowanie fizjoterapeutyczne i formułuje wnioski wymagające korekty ze strony prowadzącego, prowadzi ćwiczenia w oparciu o konspekt terapii zawierający istotniejsze błędy wymagające licznych poprawek i wskazówek nauczyciela, ma duże problemy w podjęciu dyskusji na temat przygotowanego konspektu postępowania fizjoterapeutycznego na forum grupy.

2.0 – proponowane przez studenta postępowanie fizjoterapeutyczne i formułowane wnioski są niepoprawne merytorycznie, większość wymaga korekty ze strony prowadzącego pomimo licznych uwag nauczyciela popełnia rażące błędy w doborze ćwiczeń i metodyce prowadzenia zajęć, nie podejmuje dyskusji na forum grupy.

Ocena kompetencji (EK_07, EK_08)

Obserwacja studenta

Ocena z zakresu kompetencji personalno-społecznych będzie oceniana przez prowadzącego w formie przedłużonej obserwacji postaw i zachowań na zajęciach z uwzględnieniem końcowego zaliczenia praktycznego

Zakres ocen:

Zal – student samodzielnie wykonuje powierzone mu zadania i właściwie organizuje swoją pracę, prawidłowo komunikuje się z pacjentem, uwzględnia ewentualne ograniczenia, poszukuje najlepszej formy komunikacji, dobrze współpracuje z zespołem rehabilitacyjnym, swoimi działaniami zapewnia bezpieczeństwo zarówno sobie jak i pacjentowi, jest świadomości konieczności ciągłego poszerzania wiedzy.

Nzal - student w niewielkim stopniu samodzielnie wykonuje powierzone mu zadania i organizuje swoją pracę, postępowanie wymaga nadzoru i ciągłej korekty, nie jest świadomy konieczności ciągłego poszerzania wiedzy.

Ocenę pozytywną z przedmiotu można otrzymać wyłącznie pod warunkiem uzyskania pozytywnej oceny za każdy z ustanowionych efektów uczenia się.

Ocenę końcową z przedmiotu stanowi średnia

arytmetyczna z ocen cząstkowych.

Istnieje możliwość zmiany formy zajęć oraz zaliczeń: kontaktowa / zdalna / hybrydowa zależnie od bieżącej sytuacji epidemicznej i po uzyskaniu zgody kierownika kierunku

4. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	20
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	3
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	2
SUMA GODZIN	25
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

Wymiar godzinowy	-
Zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Woźniewski Marek. Fizjoterapia w chirurgii. PZWL, Warszawa 2020.
2. William Hanson C.: Procedury w intensywnej Terapii. Medmedia Warszawa 2009.
3. Bringeland N.E., Boeger D., Terapia blizn. Metody stymulujące gojenie się ran i usprawniające funkcjonowanie układu powięziowego, MEDPHARM, Wrocław 2020

Literatura uzupełniająca:

1. Bissett B, Leditschke IA, Green M, Marzano V, Collins S, Van Haren F. Inspiratory muscle training for intensive care patients: A multidisciplinary practical guide for clinicians. Aust Crit Care. 2019 May;32(3):249-255. doi: 10.1016/j.aucc.2018.06.001. Epub 2018 Jul 11. PMID: 30007823.
3. Kiwerski J.: Rehabilitacja medyczna. PZWL Warszawa 2006.
4. Kucio C, Nowak Z. Fizjoterapia w wybranych chorobach narządów wewnętrznych : podręcznik dla studentów. 2015
5. Mitra P.K. Textbook of Physiotherapy in Surgical Conditions, 2013
6. Sullivan K, Reeve J, Boden I, Lane R. Physiotherapy Following Emergency Abdominal Surgery, in book: Actual Problems of Emergency Abdominal Surgery, 2016.

Myćka Monika, Karczmarek-Borowska Bożenna, Perenc Lidia. Wpływ wymuszonej respiracji ze

stałym stężeniem dwutlenku węgla (*isocapnic hyperpnea*) na parametry oddechowe i terapię pacjentów chorych na raka płuca - pierwsze doniesienia na świecie. W: Potrzeby i standardy współczesnej rehabilitacji : Stulecie odzyskania przez Polskę niepodległości : X Jubileuszowe Międzynarodowe Dni Rehabilitacji, Rzeszów 8-9 lutego 2018 r. : Rzeszów : Bonus Liber Sp. z o.o., 2018 S. 151-152

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej